

นัยะในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา
: ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ร้อยตำรวจโท ปกฉัตร ชัยสุกวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPLICATIONS OF CRIMINAL INVESTIGATION REGARDING
THE ACCUSED'S LEGAL RIGHTS: A STUDY ON POLICE INVESTIGATORS
IN BANGKOK METROPOLITAN POLICE BUREAU

Police Lieutenant Pokchad Chaisukawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491074

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา
: ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

โดย

ร้อยตำรวจโท ปกฉัตร ชัยสุกวัฒน์

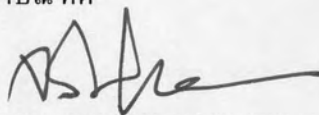
สาขาวิชา

สังคมวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

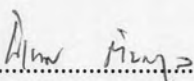
อาจารย์สุนนทิพย์ จิตสว่าง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

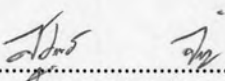

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.จรัส สุวรรณมาลา)

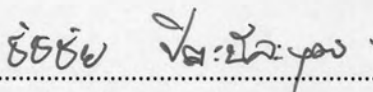
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์สุนนทิพย์ จิตสว่าง)

.....กรรมการ
(พันตำรวจเอก ดร.รัชชัย ปิตะนีละบุตร)

.....กรรมการ
(พันตำรวจตรี วิชัย ประเมษฐเนติกุล)

ร้อยตำรวจโท ปกฉัตร ชัยสุภวัฒน์ : นัยยะในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิ
ของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา : ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัด
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(IMPLICATIONS OF CRIMINAL INVESTIGATION REGARDING
THE ACCUSED'S LEGAL RIGHTS: A STUDY ON POLICE
INVESTIGATORS IN BANGKOK METROPOLITAN POLICE
BUREAU) อ.ที่ปรึกษา: อ.สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 115 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง “นัยยะในการสอบสวนที่เกิดจาก
การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา: ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจนครบาล” โดยระเบียบวิธีวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานสอบสวน
ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 250 นาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ได้ใช้สถิติวิธีวิจัยในการหาค่าไคสแควร์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ส่วนการสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึก กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานสอบสวน จำนวน 10 นาย ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิ
ผู้ต้องหาเป็นอย่างดี ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยเกี่ยวกับ นัยยะในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา:
ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล สามารถสรุปได้ว่า การใช้
สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ในขณะที่
การใช้สิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การใดๆ การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหา
ทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ การสิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการ
สอบสวน การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชมหรือติดต่อญาติตามสมควร และการใช้สิทธิที่จะ
ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ไม่ก่อให้เกิดนัยยะในการสอบสวนแต่อย่างใด

ภาควิชา...สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา..... ลายมือชื่อนิสิต...๑๓๓. ๑๒๖ ๖๒๒๖
สาขาวิชา...สังคมวิทยา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา...2549.....

4881126624: MAJOR CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE

KEY WORD: IMPLICATIONS / CRIMINAL INVESTIGATION / THE ACCUSED'S LEGAL RIGHTS

POKCHAD CHAISUKAWAT, POLICE LIEUTENANT :
 IMPLICATIONS OF CRIMINAL INVESTIGATION REGARDING
 THE ACCUSED'S LEGAL RIGHTS: A STUDY ON POLICE
 INVESTIGATORS IN BANGKOK METROPOLITAN POLICE
 BUREAU. THESIS ADVISOR: LECTURER SUMONTHIP
 CHITSAWANG, 115 pp.

This research is aimed at studying the implications of criminal investigation regarding the accused's legal rights. In term of methodology, questionnaires and in-depth interview are used. The questionnaires are distributed to 250 police investigators in Bangkok Metropolitan Police bureau. In order to test the hypothesis, the Chi-square was applied in the data analysis given by the questionnaires whereas the descriptive analysis was applied for the in-depth interview of 10 subjects who extended knowledge in Miranda's Right.

The finding of the research shows that the right to consult with a lawyer affects the implications of criminal investigation, in contrast the others have no affect at all.

Department...Sociology and Anthropology.....Student's signature *S. P. Chai Sukawat*

Field of study...Sociology.....Advisor's signature *Sumonthip Chitsawang*

Academic year...2006.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ และใคร่ขอกล่าวนามไว้เป็นเกียรติมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุมนทิพย์ จิตสว่าง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้กรุณาเสียสละเวลาส่วนตัวอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ช่วยชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์และตรวจทานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นผู้ที่สนับสนุนให้กำลังใจเสมอมา นับตั้งแต่เข้ามาศึกษาในสถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล อาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะและกำหนดทิศทางในการวิจัย ให้ผู้วิจัยได้ปรับแก้วิทยานิพนธ์ เล่มนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจเอก ดร.รัชชัย ปิตะนีละบุตร และ พันตำรวจตรี วิชัย ปรมะฐนติกุล กรรมการวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ พนักงานสอบสวนทุกๆท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลา และให้คำแนะนำตอบแบบสอบถามที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดด้วยความเต็มใจ เป็นผลให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และเพื่อนร่วมทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะ นางสาวปรีษาภรณ์ สุโพธิ์ ที่คอยดูแล เอาใจใส่พี่ๆ เพื่อนๆ ในทุกๆ เรื่อง ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้น จนจบการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความหมายของสิทธิ.....	5
วิวัฒนาการเกี่ยวกับการรับรองสิทธิเสรีภาพ.....	6
หลักเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา Miranda Rule.....	7
การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในกระบวนการสอบสวนคดีอาญาของไทย.....	8
หลักประกันสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	9
ความหมายของการสอบสวน.....	16
ความสำคัญของการสอบสวน.....	17
ความหมายของพนักงานสอบสวน.....	18
รูปแบบควบคุมอาชญากรรม.....	18
รูปแบบนิติธรรม.....	20
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	25
สมมติฐานในการวิจัย.....	26
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	27

บทที่	หน้า
3.ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4.ผลการศึกษา และการอภิปรายผลการศึกษา.....	36
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง.....	36
ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา และ	
ทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา.....	40
นัยยะที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา.....	45
การทดสอบสมมติฐาน.....	49
ผลการศึกษากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
กรณีศึกษาที่ 1.....	57
กรณีศึกษาที่ 2.....	61
กรณีศึกษาที่ 3.....	64
กรณีศึกษาที่ 4.....	67
กรณีศึกษาที่ 5.....	70
กรณีศึกษาที่ 6.....	74
กรณีศึกษาที่ 7.....	78
กรณีศึกษาที่ 8.....	81
กรณีศึกษาที่ 9.....	85
กรณีศึกษาที่ 10.....	88
การอภิปรายผล.....	91

บทที่

5 .สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการวิจัย.....	96
สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐาน.....	98
ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัย.....	99
ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	100
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ.....	100
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	109
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	36
2	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	37
3	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	37
4	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี.....	38
5	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นยศ.....	38
6	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง.....	39
7	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุราชการ.....	39
8	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวน.....	40
9	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาที่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการสอบสวน.....	40
10	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา.....	41
11	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างคน จำนวน 250 คน เกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา.....	42
12	จำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา.....	45
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน.....	50
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน.....	51
15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน.....	52

ตารางที่

	หน้า
16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน..... 53
17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อญาติ ตามสมควรทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน..... 54
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาล โดยเร็วเมื่อ เจ็บป่วยทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน..... 55
19	ผลสรุปสมมติฐานการวิจัย..... 56